

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKEZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATA
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendszeres tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tisztviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfigyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére
Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

USPULUN

a legjobb

vetőmag csávázó szer

50, 100, 500 és 1000
grammos dobozokban

valamint

18°/₁₀-os

SUPER-PHOSPHAT

bármily kis mennyiségben

kapható

az E. G. E. géposztályánál,

HANN és Társa

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.
gazdasági gépek és műszaki cikkek
nagykereskedése

CLUJ—KOLOZSVÁR

Str. Regina Maria 11.

Sürgőnycim: **HANNCOMP.** Telef. 2—36

Az agrár comite elvi döntése a földeladásokról.

Az agrár comite az összeegyeztetési munkálatok megkezdésével azok végrehajtására vonatkozólag a következő elvi döntést hozta:

„1. Azon tulajdonosok, akik birtokaikból részeket eladtak és akiknek ügyei összeegyeztetésre kerülnek, az agrártörvény 8-ik cikkében megállapított kvótát az eszközölt eladásokkal megkisebbitve fogják megkapni, akár a falusiak részére, akár más személyek részére történtek eladások, mert csak így érhető el, hogy ne kisebbitessék meg az igényjogosult falusiak részére kisajátítandó terület. Ha ezek az eladások a tulajdonos kvótájából nem vonhatók le, az esetben a törvény 3-ik és a végrehajtási utasítás 3-ik cikkel, valamint a legutóbbi parlamenti ülészak alatt megszavazott egyetlen szakasz kijátszatának, viszont a 8-ik cikknek ezen levonás nélkül való alkalmazása esetén a tulajdonosnak nagyobb kvóta jutna, mint amelyet a törvény előír, ami az agrártörvény megsértése és a falusiak jogainak súlyos megcsontítása volna.

Hogy megállapíttassék az az igazságos mérték, amelyben a tulajdonosnak hagyandó kvóta megzabandó és az a törvényes arány, amelyben a törvény megállapítása szerint a föld a falusiaknak juttatandó, az agrár comite a fenti elvi határozatot hozta.

2. Az agrár comite megállapította, hogy az összeegyeztetések rendjén azon tulajdonosoknál, akik birtokaikból egy részt eladtak, ne számíttassék hozzá az összterülethez, amely kisajátítás alá esik, az eladott rész is, hogy ilyen formán másut tarthassák meg kvótájukat. Ilyen formán a tulajdonos kétszer kapná meg kvótáját: egyszer pénzben (eladott rész) és azután természetben, azaz azon részben, amelyet más birtokán meghagyni kér.

Hogy ilyen eszközökkel a törvény helyes alkalmazása ne akadályoztassék és hogy a fa-

usiaknak kiosztandó kisajátítható terület ne kisebbitessék az agrár comite megállapítja, hogy azon tulajdonosoknak, akik ilyen eladásokat eszközöltek ne legyen joguk arra, hogy az eladott részek más birtokoknál kiadassanak.

A fenti elvi döntések megfelelő elbíráltatása céljából szükséges, hogy a törvény illetőleg a végrehajtási utasítás idevonatkozó szakaszait idézzük.

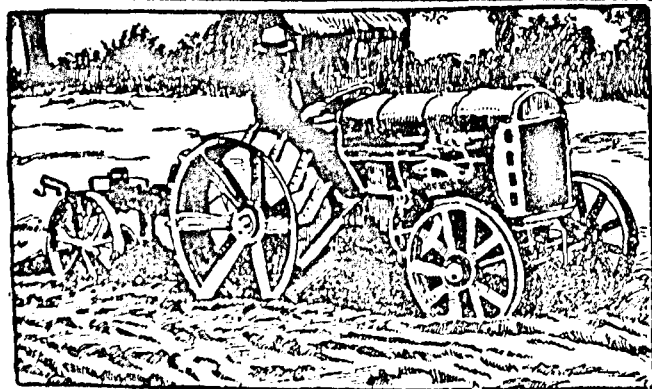
A törvény 3-ik cikke a következőképen szól: „A jelen törvény értelmében kisajátítható birtokok és birtokrészek-felett való szabad rendelkezési jog a törvény alkalmazása szempontjából 1921. évi február hó 1. napjától kezdve bármely egyéb alakszerűség betöltése nélkül megszűnik.”

Ehhez a rendelkezéshez a végrehajtási utasítás a következő magyarázatot fűzi: „A szabad rendelkezés megszűnése alatt azt kell érteni, hogy minden elidegenítés, ajándékozás vagy bármely más rendelkezés hatálytalan a törvény alkalmazása szempontjából. A felek rendelkezései csak a felek között érvényesek és így azok által a felek jogositva és kötelezve vannak; a kisajátítás azonban úgy történik mintha azok a rendelkezések nem is léteznének. Még ha a kérdéses rendelkezések a telekkönyvben vagy természetben is végrehajtottak, a kisajátításoknál figyelmen kívül maradnak. Minthogy a törvény imperative rendelkezik, nem szükséges, hogy a kérdéses telekkönyvi bejegyzéseknél feljegyeztessék az, hogy azok a törvény alkalmazása szempontjából nem érvényesek. A törvény kihirdetésétől vagyis 1921. július 30-tól minden oly rendelet, amely az ingatlanok szabad forgalmát korlátozza, eltöröltilik, kivétevéen a birtokok parcellázása, tilos marad.”

A 8-ik cikk pedig a következő:

„A magántulajdonban levő falusi birtok ok és városi külterki birtokok művelhető részei a következőképpen sajátíthatnak ki:

a) A falusi községekben levő jószágok

A „Fordson Tractor” csak 117,000 leu.

Személy- és teherautók, autó alkatrészek, mindenféle
gazdasági gépek megtekinthetők és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

ból a 30 holdat meghaladó; a városi községekben levő jószágokból a 10 holdat meghaladó részek amennyiben azok 1904—1918. évek között 10 gazdasági éven keresztül bérbe voltak adva;

b) Hegyi és dombos vidékeken levő jószágokból az 50 holdat meghaladó, síksági vidékeken levő jószágokból a 100 holdat meghaladó rész, amennyiben 1921 május 1-én bérbe voltak adva.

Ezen cikknek a) és b) bekezdése szerinti bérbeadás alatti értelmük úgy a bérlő általi kibérlés, mint a részes művelésbe történt oly bérbeadások, amelynél a tulajdonos sem szántással, sem maggal nem járult hozzá.

Kivételt képeznek a kiskorúak jószágai és azok, amelyek az * számú rendelet rendelkezései alapján lettek bérbeadva.

c) A tulajdonosaik által kezelt összes jószágokból; a hegyi vidékeken 50 holdat; dombos vidékeken 100 holdat; a síksági vidéken ahol a birtokba helyezési igények nagyok 200 holdat, ahol a birtokba helyezési igények közepesek 300 holdat és ahol a birtokba helyezési igények teljesen kielégítettek 500 holdat meghaladó rész.

Az 1. cikk 1. pontjában kitűzött célnak telepítés által való megvalósítása végett az agrárválasztmány (comitetul agrar) leszállíthatja a kisajánítás mértékét 300 és 500 kat. holdról 200 kat. hold alá.

„Nagyok a birtokbáhelyezési igények“ elnevezés alatti értendők azok a vidékek, a hol a 86. cikk 1—8. pontjaiban bezárólag foglalt jogositottak nem elégi lehetők ki a 7 kat. holdnyi kiegészítési ingatlan jutalék alapján; „közepesek a birtokbáhelyezési igények“ elnevezés alatti értendők azok a vidékek, a hol a 86. cikk 1—8. pontjaiban bezárólag foglalt összes jogositottak ki vannak elégitve a 7 kat. holdnyi kiegészítési ingatlan jutalék alapján; és „kielégítettek a birtokbáhelyezési igények“ elnevezés alatti értendők azok a vidékek, a hol az összes jogositottak birtokbáhelyezhetők.“

Folyt. köv.

Fejősjuhászat dolga.

A Budapesten megjelent „Tejgazdasági Szemle“ f. évi október 1. száma ismerteti „Erdélyi juhok, Erdélyi juhtenyésztése“ cím alatt, könyvkiadvallalatunk által kiadott könyvet.* Az ismertetés bevezető részében a következőket olvasom:

„Nagy területvesztéseink folytán fejősjuhászatunk ugyszólván elenyészett, mert a fejősjuhok tenyésztése és tartása legnagyobb mértékben Erdélyben, Délmagyarországon és a Felvidéken volt elterjedve. Ez a körülmény azonban nem szüntette meg nálunk a fejősjuhászat iránt való érdeklődést és nem csökkentette juhászatunkban a juhtej hasznosítására való törekvést,

* Megrendelhető 40 lel bekiűldésével „Erdélyi Gazdasági Egylet“ titkári hivatalánál Cluj—Kolozsvar, Str. an, v. Atilla-ut 10. sz.

sőt a háborús években és a háboru befejezte óta is, a juhok fejése és a juhtej feldolgozása számos olyan gazdaságban meghonosult, ahol ilyesmire azelőtt nem is gondoltak. Ezzel járt a fejősjuhászatok létesítésére irányuló törekvés fokozása is.“

Mivel az ismertetést Kovács Imre, a budapesti m. kir. gyapjuminósító intézet igazgatója írta, aki régóta szoros kontaktust tart fenn Magyarország juhtenyésztőivel és alapos ismerője az ország juhtenyésztésének — nagy súlyt fektet — ismertetése idézett részében foglaltakra. Az ottani birtokállapot ma már, — sajnos — nem lehet irányadó, ami állattenyésztési dolgainkban. Ha azonban ott fokozódik a fejősjuhászatok létesítésére irányuló törekvés, egyáltalán nem oszthatom azoknak az aggodalmát, akik már is rebesgetik, hogy a megmaradt 100—200 holdas birtokokon a fejősjuhtenyésztés nem lesz fenttartható.

Ha a magyarországi törekvéseket jól ismerő Kovács Imre állítja, hogy ott a juhok fejése és a juhtej feldolgozása számos olyan gazdaságban is meghonosult, ahol ilyesmire azelőtt nem is gondoltak — ez meggyőzően bizonyítja, hogy megcsökkent a juhsajt, juhturó dolgában a kínálat, hiányzik a kereskedelemben a megfelelő áru. Merészség-e állítani, hogy az ottani, most létesülő juhtejgazdaságokkal, ami régi mestereink jó reménységgel vehetik fel a versenyt, még ha nagy kivételi vámmal is megbirkózni fog kelleni? Bizonyára felvehetik a versenyt, ha rászánják magukat, — amire rászánni kell magukat — hogy 100—200 holdas birtokon a juhtartásról a juhtenyésztésre áttérjenek; azonnal, sürgősen. Kovács Imre igazgató is, juhtenyésztésről és juhtartásról szól ismertetése fennebb idézett részében.

100—200 holdas birtokon csak úgy lehet biztos haszonnal gazdálkodni, ha az üzlet valamennyi ágazatát a mai nehéz időknek megfelelően fogják birtokosaink berendezni és okos módon vezetni. Ehez erős akarat és az ósírőghöz való tántoríthatatlan ragaszkodással szívós kitartás szükséges. Megfelelő kapitális is szükséges — önként értetik — a boldogulás azonban nem ezen fordul meg.

100—200 holdas birtokon is hasznos lesz a juhtejgazdaság, ha a meglévő nyáját avagy a beszerzendő nyáját formára, színre, gyapjura, tejure javítjuk. Ha következetes kiválasztással, párosítással jó formájú nagyobb testre, egyenlő színre több és jobb gyapjura leghamarabb pedig több tejure törekszünk. Hogy mindent a meglévő fajtavál, fajtaváltoztatással avagy keresztezéssel igyekezzünk elérni? — olyan részletkérdés, melyre az adott körülmények és viszonyok adhatnak választ. Megragadom ezen e helyen is az alkalmat, hogy a racka-curkánjuh helyett az ugyanolyan jól tejelő, ugyanannyi, de sokkal értékesebb és keresettebb gyapjút adó cigáját ajánljam. Ebből a jól alkotott és jó fejlődésű, valamint már is megbecsülendően hizó fajtaból fog majd kiválni, a mi husjuhunk — a rambouillet merino, a német husmerinok mintájára — majd, amikor eljön

az ideje. Amikor a városi kényes fogyasztók illően megfizetik a finom ízű combot... mondják a mészárosok. Majd akkor, amikor a mészárosok illő áron veszik át a javított, hizlalt fiatal juhokat... mondják a juhtenyésztők. Akik a husételben kívánják a változatosságot, megfizetik addig is a 45 lejt egy kiló disznóbusért. Akik t. i. fizetni tudják.

„Meg kell tenni mindent, amit csak megtenni lehet“, írja levelében egyik jó gazda ismerősöm „miserint magyar kézen levő birtokok határfájára bevessessék, hogy „Ez a birtok nem eladó.“ Lemondani kell sok mindenről, másként kell tenni sok mindent — az ósírőghöz való ragaszkodásban megtántorodni azonban nem szabad.“

Azok közé, amiket „másként kell tenni“, tartozik az is, hogy ne tőrjék tovább — ott, ahol megtűrjük — miszerint a juhnyáj minden dolgában a juhász döntson, a nyáj sorsa, a juhásztól függjön. Sok tejet adó, sok és jó gyapjút termelő, jól fejlődő, jó formájú juhokból álló nyáját teremteni éppen olyan nemes tenyésztői feladat, mint versenylóval boldogítani a világot. Sőt nemesebb feladat, mert több ember javát munkáló feladat. És ma, autók, traktorok, repülőgépek és léghajók korszakában aligha nem lesz hálásabb feladat nemes juhok tenyésztése, a lótenyésztésnél.

*

Eltételezve jóutak mentén, jó fogyasztó piac közelében fekvő birtokokról, jó alapon berendezett és gondosan vezetett fejősjuhtenyésztés bizonyára lesz olyan jó üzlet az legtöbb erdélyi birtoknak, mint egy tehentejgazdaság, nem szólva azokról, melyek a fejőstehenek igaerejét is számításba veszik. Ezt a gondolatot csak nagyobb számításokkal akarom megvilágítani. Részletekre menő számításokat fejősjuhászatok jövedelmezőségéről, külön cikkben szándékozom közölni. Nagyon örvendének, ha jeles juhtenyésztőink, gazdasági számadataik adatai közlésével megelőznének szándékomban.

5 tehén egyenként 500 kg. élősulllyal, 2500 kg. élősuly. 60 cigája fejősjuh 40 kg.-mal 2400 kg. élősuly. Az 5 tehéntől 200 liter eladható tejjel = 10.000 liter, egyre-másra 5 lejel = 50.000 lej. A 60 fejős anyától 8 kg. mal 480 kg. cse. mege sajtot csak 60 lejel számítva = 28.800 L; 25 kg. mal összesen 150 kg. gyapju, 60 lejel számítva 12.000 L; 25 megtartott idei bárány, 20 két éves, 20 egyéves 4 számos kos összesen 80 kg. gyapja, szintén 80 lejel 6400 L; ordáért savóért 3000 lejt (60 fejős után 5 lejel) számítok, 28.800 + 12.000 + 6400 + 3000 = 49400 L. Az 5 tehén beszerzési árát (1924 X/18. átlagos árakat véve) 35.000 lejel, a 60 fejős anya és 4 kos árát 25.000 lejel véve számításba, a 10.000 lejel különbség kalkulációba vehető kamat — 800 lejel — a juhászat javára lévén irható, ennek bevétel számítását 200 lejel többlet zárom le. Az 5 tehén és a 60 juh szaporulatából eladható ugyszintén a tenyésztés állományának fentartására megtartandó állatok értéke (a juhászatból a második évtől kezdve eladható lesz 10 egyéves kos

„Gazdák“

Biztosító Intézet Részv.-Társaság

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsvaron, Brassóban, Temesváron, Nagyvaradon, M. vásárhelyen, Dévan, D.-szt. máriónban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatossági, kilyázási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

800 lej = 8000 lej; tehenészetből eladható lesz a harmadik évtől kezdve egy 2 éves bika = 8000 lej stb).

Ezen a helyen megjegyzendőnek tartom, miszerint 60 anyajuhra könnyen beszerezhető olyan kosok, melyek a nyári átlagos tejelését, gyapjutermetét és gyapju minőségét pár év alatt számottevő mértékben fokozhatják, tehát a bevételt jelentősen növelhetik. Az 5 tehénből álló tenyésztés ezt csak kivételes esetben teheti, mert különben bikát tartani nem mindig és mindenütt gazdaságos. Költséges és kockázatos is. Számításba veendő az is, hogy 5 olyan fejőstehenet beszerezni és állományban tartani, melyek a 10.000 l., eladható tejet biztosítják — nehezebb és költségesebb, mint 60 oly fejősanyát, melyek után a 480 kg. sajtra és 150 kg. gyapjura nyugottan lehet számítani.

5 fejőstehénnel dolgozó tenyésztésben évenként egyre másra 14 állat számára kell a felnevelendő szaporulatot is számítva, megfelelő legelőről, nyári és téli takarmányról gondoskodni. 60 fejős anyára alapított tenyésztés létszáma pedig, a kosokkal és medőn maradottakkal együtt, a legeltetés idején 180, a téli időszakban 120 lesz, nagyoltan számítva. Ha a 10.000 liter tejet biztosítani akarjuk, legalább 10 hold jó legelőre kell gondoskodni a szarvasmarha állomány részére, a nyári zöldtakarmányozás és a növendék jószág abrakolása mellett. A 180 főre számított juhállománynak 16 hold legelőre lesz szüksége, a tarlókon, ugarokon kívül, hogy a szaporulat is jól élhessen, oly beosztással, hogy külön lehessen legeltetni az öreg és az éves kosokat.

A juhászatot terhelő 6 holddal több legelővel szemben a tehenészetet a nyári zöldtakarmányozás költsége terhel.

Téli tartásra a tehenészet anyagát és a juhászat anyagát is 5000 kg. élőszúlyal kalkulálom. A tehenészet napi szállítás-takarmányát 100 kg. élőszúlyra 2 kg.-nál többre nem számíthatom; a juhok számára azonban 100 kg. élőszúlyt véve alapul 4 kg.-ot kell számítani. Ezzel a két tétellel számítva fog kiütni, hogy a felvett juhállomány 120 napi ellátására több szállítás-takarmányról kell gondoskodni, mint a tehenészet 150 napra terjedő takarmányozására. Ezzel szemben a tehenészet válogatottabb szállítás-takarmányt kíván és sokkal több drága takarmányt fog elfogyasztani — kórpa, dara, olajpogácsa, répa — ha a 10.000 liter tejet biztosítani akarjuk vevőink számára. Mindezt számításba véve — az 5 tehén és szaporulata téli ellátása költségesebb lesz a 60 anyajuh, 4 kos és szaporulatuk ellátásánál.

Az alomszalma szükségletet egyenlőnek számíthatom; a trágyaértéket szintén a juhászat javára írva, hogy kos-razással olyan területeket tarthatunk jó erőben, melyekre trágyát hordani alig vagy ritkán lehet. Kevés az olyan erdélyi birtok, melynek ne volnának ilyen területei.

5 tehén szaporulatával együtt, egy tehénellátást tud, a nyári időszakban egy gye-

reksegiséggel. A juhok dolgát is ellátja egy juhász egy gyerekkel, ha a fejésnél, sajtkészítésnél a juhásznő is segítkezik.

A fejlődények, tejgyűjtőedény, szűrők, hűtő, tejszállító kannák, különféle törlek, kendők egyfelől, másfelől a sajt készítésre szükséges csebrek, prések, formák, üst, tüzelő, oltó, ruhák értékét egyenlőnek veszem. A tejszállítás költségével az eszténa felállítás, — cserélés, esetleg egy számtartás költségét állítom szembe.

Dr. Szentkirályi Ákos.

Istálló hőmérséklete.

A különböző fajú, valamint különböző használatu gazdasági állatoknak más-más hőmérséklet felel meg az istállóban és mivel az állatok jó táplálkozásának, emésztésének, fejlődésének és egészségének előfeltétele az, hogy mindent úgy kapjanak, ahogy az nekik legjobban megfelel, a gazdának arra is kell ügyelnie, hogy az istállóban a megfelelő hőmérséklet legyen. Ha meleg az istálló, azon megfelelő szellőztetéssel, fűtőcsalással, a nap elleni védekezéssel segíthetünk, azonkívül, ha lehet kevesebb állatot tartunk benne, hogy több hely jusson egy állatra, ha pedig igen hideg az istálló, több állatot helyezhetünk be, az üres istállókat és térségeket szalmával töltjük ki, hogy ne legyen annyi üres térség benne, csak annyi, amennyit az állatok felmelegíteni képesek; hideg istállóban kevesebbet és óvatosan szellőztessünk, a padlást, ha az igen átértesíti a meleget, takarjuk be szalmával, az ajtóknál és ablakoknál a huzgokat zárjuk el szalmafonattal vagy kóccal és bőven ámozzunk.

Az istálló legmegfelelőbb hőmérséklete a következő: a kocsli lovak, anyakancák, fejős tehén és borjak istállójának hőmérséklete 18° C. legyen, valamint a juhoké is a lenyiratásuk utáni időben; az igás lovak, igás ökrök, növendék marhák és cikók istállója ne legyen több 15° C-nál, míg a hizó marha, hizósertés és gyapjas juhok istálojában a legmegfelelőbb hőmérséklet 12° C.

Kisebb szakközlemények.

Hibás paták vasalása A rendes vasalástól eltérőleg másként kell vasalni az olyan lovat, amelynek patája valamely hibás alakulást vagy betegséget mutat. A meredek vagy bakpatánál az oldal és sarokfalat kell megrövidíteni, hogy fél olyan magas legyen, mint a pata elején levő hegyfal; a patkó elől vastagabb legyen, a sarkok felé vékonyodó. Ennek ellentéte a terült pata, amelynél a hegyfal igen hosszú, több mint kétszerese az oldalfalaknak, itt a patkó a hegyfal alatt legyen legvékonyabb és a sarkok felé vastagabb. *Szűk patánál*, ahol a sarok és oldalfalak vannak keskenyen összenöve, csukott patkót használunk. *Puha, porhonyó vagy törékeny patánál* kapás patkót használunk és pedig ezt a kápát vagy 3 magas kinyulás alakjában, vagy pedig az egész

patkóra körskörül alkalmazzuk, a vasaláshoz gyöngébb szegeket veszünk és csak ott verjük be a patába, ahol a szarúfal a legvastagabb, ha emiatt mindjárt kevesebb szeget is verhetünk reá. *Repedt patára* csukott patkót kell alkalmaznunk, amelynek hevederje a pata nyírjára reá fektetjük. *Kicsorbut vagy üres fallal bíró patára*, a csorbaság vagy üres fal helyén kápát alkalmazunk a vasra és szegeit azon a tájon nem verünk be. *Fődeles patkót* használunk a nyír-rothadásos patánál és akkor is, ha a pata talpát kivágtuk vagy az állat szegbe lépett. *Megnyíllalt patára* olyan patkót alkalmazunk, mely a megnyíllás helyén 1 cm.-rel szélesebb. *Bottló úrnál* a pata hegyfalát rövidebbre vágjuk és ott a patkót felhajlítjuk. *Ha a ló sarkát koptatja* arra magas farkú patkót veressünk, ha pedig egyik oldalán a patának vársija el jobban a vasat, a patkó gyorsabban kopó felét 6—8 mm.-rel vastagabban készíttessük. Ha a ló patája a hegyfal táján teljesen elkopott és már a húsos részbe megy át, olyan patkót készítsünk, amely a kopott résszel ne érintkezzen és ennek helyére olajos kócot teszünk. *Hegatipró úrnál* a hegyfal belső felét és a külső sarokfalat rövidebbre kell venni.

Dióleveli foltosodása. A dió levelén sokszor láthatunk világos foltokat, amelyek fekete szegélyvel vannak szegélyezve és ha nagy számmal lépnek fel, a fa fejlődésére káros hatással vannak. Okozója egygyakrabban a *Marsonia Juglandis Sacc.*, vagy másként *Gloeosporium Juglandis Lib.* nevű gomba. Eltérőleg a bordói level való permerezés; rügyfakadás előtt 1—2 százalékos, közvetlen virágzás után 1 százalékos, harmadszor július végén, aug. elején 1½ százalékos odatial. Csak fiatal fánál lehet, idő-nél a lenyílt levelek szedendők és élegetendők.

Edző és roncsoló gyógyszerek. Az állaggyógyászatban előforduló azon edző és roncsoló szerek, amelyek rehezzen gyógyuló, gyenyedő, vadhust képező sebekre és tekélyekre használnak a következők: edző kárium, égetett ümső, égetett mész, hevelő por, horgany-sav, romsav, légenysav és pokoik.

Irodalmi szemle.

Nagy hasznát fogja látni, aki az Erdélyi Gazdasági Egylet könyvkiadó vállalata által kiadott könyveket megrendeli.

Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	5.—
Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	5.—
Virág Elek. A gazda mint sertéshizláló	5.—
Tormay Béla. A borjú fölneveléséről	5.—
Hauer Géza. A fejőstehénről	5.—
Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5.—
Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben	10.—
Domokos Kálmán. Az építkező gazda	10.—
Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	5.—
Czállik István. Csikónevelés	5.—
K. Vörös Sándor. A dohánytermeléséről	10.—
Ásványi Lajos. A vörös löhere termesztéséről	8.—
Gothárd S. A nyers takarmányok eltevése	5.—
K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről	5.—
Marc Ferenc. A kosártíz termelése	5.—
Kovácsy Béla. Házi állatok takarmányozása	5.—
Gáspár József. Méhtenyésztés	5.—
Nemes István. Talajjavítás leczapolással	5.—

Gazdaságokban, utak mentén és partokat szegélyező

KANADAI NYÁRFA (*Populus canadensis*)

esetleg ezüst nyárfa érdekel vételre. Rezgőnyárfa (Zitterpappel) és fekete nyárfa kizárva.

Csak egészen vastag

60—70 cm. mellmagasságtól felfelé, csomómentes törzsű, szép növési készletek jönnek, esetleg kisebb mennyiségekben is tekintetbe. A kivágásnál kikerülő üzifára nem reflektálók, s így afelett tulajdonos rendelkezhetnek.

Szíves ajánlatokat szállítási mód közlésével kér

Ehrenfeld László
fakereskedő cég.

Oradea: re—Nagyvárad, Uri u. 23.

Sürgönycim: „Hartholz” — Telefon: 408. sz.

Nemes István. Az öntözés — — — — —	5—
Jakab L. Állataink egészségének gondozásáról — — — — —	10—
Cserháti Sándor. A gyomok kártékonyága	5—
Ikafalvi. Szőlőművelésről — — — — —	5—
Hadvler A. Tanácsadó fiatal gazdák számára	10—
L'Hullier István. A káposzta-félék termelése	5—
Dr. Balntner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége — — — — —	5—
Dr. Csérei Lajos. Magyar komló termesztés	5—
Cserháti Sándor. Gabona-félék termesztése	5—
Dr. Barna B. A kenyéradó növények ellen-ségei — — — — —	10—
Dr. Barna B. A gyümölcsfák ellenségei — — — — —	10—
Dr. Péter B. Vadontermő gyógynövények gyűjtése — — — — —	10—
Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajt készítés — — — — —	15—
Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés	15—
Csérei Gyula. Az utak és terek fásítása. — — — — —	5—
Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhai. — — — — —	40—
Dr. Péter Béla. A gyógynövénytermesztés	10—

Megrendelhető az ár beküldésével az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalában Cluj-Kolozsvár, Str. Muresan—Aniila-u. 10. A könyvekért drb.-ként 1 L. postai portóra küldendő. Aki a felsorolt könyveket egyszerre megrendeli 20% árkedvezménnyel 250 leiert kapja bérmentve.

Vegyes közlemények.

A cukor árak megállapításáról minden nap újabb és újabb híreket közölnek a napilapok, amelyek valódisága ellenőrizhetetlen. A legújabb hírek szerint a legfőbb gazdasági tanács a kristálycukor árát a tavalyi árral szemben 2 leivel emelte, vagyis 25.50 L-re, a kockacukorét pedig 27.50 L-re és ezen árakat vámvédelem útján is biztosítja a gyárak részére. A mi kívánságunk 27 L-es kristálycukor, és 29 L-es kockacukor ár volt, amely esetben 121—131 leit kaptunk volna a repáért. László Simon az E. G. E. cukorrépa-termelői szakosztályának elnöke jelenleg Bukarestben tartózkodik *Blanchenberg* Nándor ipari főfelügyelővel és csak az ők hazaérkezése után tudunk végleges és megbízható tudósítást közölni e tárgyban.

A prágai gyümölcsárak. A prágai piacon a következő gyümölcsárakat fizetik: Körte 2—2.50, alma: Aranyranét 3.50—4.20, rétesalma 1.80—2.20, apró 1.90—2.10, szőlő 10—12, dió 8, papírhéjú 9.50—10.50 korona kilogrammonként.

Egy csehkrona ma kb. 5.50 lel. Láthatjuk ebből, hogy mi hol kullogunk árainkkal a magas vasúti fuvardíjak és az agrárellenes vámpolitika miatt. A szilágyságban kg.-ként 1.50 leiert is lehet kézzel szedett almát vásárolni.

Az Első Erdélyi Kisállattenyésztő Egyesület, amely mind jobban tért hódít, most avatta fel segesvári fiókegyesületét. De nemcsak a fiókó és a tagok száma szaporodik, hanem rohamosan emelkedik az egyesületi tagok tenyésztésnek színvonala is. Mit legjobban igazol az a tény, hogy a kolozsvári tenyészállatkiválasztáson szétosztott 11 aranyéremből hatot, 11 ezüst éremből ötöt, a 17 diplomából hetet, a 7 elismervényből pedig hármat nyertek el az egyesület tagjai.

Az Erdélyi Gazdák zsebnaptára. Az E. G. Zs. 1925. évi 56-ik évfolyama már nyomdában van és nemsokára elhagyja a sajtót. Az E. G. Zs. az eddigiekénél sokkal változatosabb és gazdagabb lesz tartalomában. A naptár bolti ára 24 L. lesz az idén is. Az E. G. E., E. M. E. gazdakörök, földműves szövetségek, valamint a szövetségek tagjai, egyszóval a szervezett gazdák részére 20 L. Viszontelárusítók részére — legalább 10 drb. vétele esetén — 17 L. Előjegyzéseket elfogad az Erdélyi Gazda kiadóhivatala.

A krassószőrény vármegyei gazdasági egyesületből. A gazdasági egyesület vezetősége értekezletet hívott össze október 22-ére, melyen megbeszélés tárgyát képezte Grecu titkár azon előterjesztése, hogy a vármegye gazdasági cikkek beszerzésére és értékesítésére egy szövetkezetet. Az értekezlet, melyen dr. Cornean Péter prefekius elnökölt, Boros János püspök és dr. Porumb Nisior fejszólalása után kimondotta, hogy a megalakítást szükségesnek tartja és a részletes terv kidolgozását egy kiküldött bizottságra bízta.

PIAC.

Országos vásárok:

1924. nov. 3 án. Móricföld, Mártonhegy, Papolt, Egeres, Teke. — 4-én. Radnói. Facsád. — 5-én. Kolozs, Topánfalva, Zabola, Szilágynagyfalu, Nagysomkut, Nagyborosnyó, Nagy-károly, Erdőd, Szalárd. — 6-án. Aranyosmedgyes, Máramarossziget, Nagymajtény, Naszód, Oradna, Jóháza. — 7-én. Bihardiószeg, Drág, Kiskend. Nagylózna, Marosvásárhely, Csikszentmárton. — 8-án. Alsóvárány, Hégen, Naszód, Tövis, Szászhalom, Lovrin, Berzászka. — 9-én. Kissink, Belényes, Balásfelke, Bolkács, Sárkány, Szerdahely.

Földhasznobérek és árak szabad forgalomban.

Földhasznobér kat. h.	Szántóföldek ára kat. h.	Szőlők ára kat. h.	Kertek, gyüm. ára kat. h.	Beltelkek ára kat. h.	Helység
150 kg. buza	25—30000	—	30—50000	40—60000	Torda
500—1000	8—20000	—	—	—	Székyudvarhely
800—1000	—	—	—	—	Bodófalva

Napszámberék:

	Férfi	Nő	Gyerek
Helység	50	30	25
Kézdiszenikereszt	50	40	30
Sülelmed	50	40	30
Bodófalva	50	40	30

lása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1924. június 30-án a tagok száma 399, üzletrészeinek száma pedig 3560 volt, az év folyamán belépett 16 tag 570 üzletrésszel. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolt-helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt, Alsórákos, 1924. okt. 12.
Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 lel. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 20 lel.

Keresek egy gazdasági Lóhere és lucerna ma-lspánt, aki belterjes gazdaság vezetését vállalja. Mintázott ajánlatot a kiadóhivatalba kérünk. 3733

Száritott sertés trágya

Hivatalos analízissel kimutatott nagy foszfor nitrogén és káli tartalommal. Az összehasonlító trágyázási kísérleteknél a legjobban bevált. A legolcsóbb és a legjobb unversális trágya. 100 mázsa (1 waggon) légenszáritott sertés trágya ab waggon Arad, Lel 3000—

Megrendelhető:
Mezőgazdák Kereskedelmi Rt. - - nál
Arad. 3705

A PÁSZTORTÜZ

Erdély legjobb szépirodalmi lapja.

Előfizetési árai:

Belföldön:	Külföldön:
Egész évre — — 350	Egész évre — — 450
Fél évre — — — 200	Fél évre — — — 250
Negyed évre — — 100	Negyed évre — — 150

Kérjen mutatványszámot.

Aki öt előfizetőt szerez a Pásztortűzre, ingyen kapja negyedévig a lapot.

Hirdetések.

Alsórákosi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi november hó 9-én délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében 1924. évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi november hó 16-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Multi évi üzleteredményről szóló jelentések tárgya-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alaptőkéje: 20.000.000

Tartalék tőke: 19.000.000